

Shrnutí žaloby

Předkládaná žaloba se týká akutně hrozícího nebezpečí bezdomovectví žalobců, mladé rodiny s pěti dětmi, a spolu s nimi přibližně dvou set třiceti osob (mezi nimiž je asi osmdesát dětí) žijících na ubytovnách na adrese Klišská 14 a Purkyňova 1 v Ústí nad Labem.

Majitelé zmíněných ubytoven začali k 30. 5. 2018 oznamovat obyvatelům, že jejich smlouvy, platné do 30. 6. 2018 (a do té doby pravidelně v intervalu šesti měsíců prodlužované), nebudou prodlouženy a ubytovny budou k tomuto datu uzavřeny. Obyvatelům nebude zajištěno náhradní ubytování.

Tento krok ze strany majitelů ubytoven byl přímým důsledkem přijetí **opatření obecné povahy** č. j. MMUL/OKSS/33425/2018/KohM, kterým dne 27. 2. 2018 město Ústí nad Labem vyhlásilo na území města tzv. **oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů**. V těchto oblastech nebude na základě § 33d č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hmotné nouzi“), vyplácen doplatek na bydlení osobám v nájemním vztahu, která nebyl uzavřen v době před účinností této novely. Osoby žijící v těchto vymezených oblastech na základě krátkodobých nájemních smluv, tak přijdou o doplatek na bydlení, a majitelé ubytoven proto o motivaci ubytovny provozovat.

Dlužno dodat, že město Ústí nad Labem opatřením obecné povahy vymezilo za oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů téměř ve všech částech města, kde měli doposud žalobci, stejně jako jiní Romové, šanci získat nájemní bydlení. Záměrně tak zásadním způsobem snížilo šanci obyvatel si náhradní bydlení najít vlastními silami. Žalobci jsou mladá rodina romského původu s pěti dětmi a jsou zcela nemajetní. Tato kombinace faktorů způsobuje, že běžné komerční nájemní bydlení je pro ně v zásadě zcela nepřístupné. Vzhledem k absenci systému přístupného obecního bydlení v Ústí nad Labem však nemají přístup ani k tomuto bydlení. Akutně jim proto hrozí, že spolu s dětmi skončí zcela bez přístřeší.

Statutární město Ústí nad Labem však zůstává v této situaci nečinné, naopak opakovaně veřejně deklaruje, že za situaci osob na ubytovnách nenese odpovědnost.

V překládaném podání žalobci argumentují, že **Statutární město má v dané situaci zákonnou povinnost bytovou situaci osob z ubytoven, akutně ohrožených bezdomovectvím, efektivně řešit**. Žalobcům svědčí právo na bydlení vyplývající, mimo jiné, z článku 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, jehož odrazem je na zákonné úrovni § 35 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, podle kterého obec pečuje v souladu s místními potřebami a zvyklostmi o bytové potřeby občanů. Ochrana před bezdomovectvím, zejména ve vztahu ke specificky zranitelným skupinám, mezi které patří rovněž žalobci, je jedním ze základů tohoto práva a odpovídající povinnosti obce. Je proto zákonnou povinností obce v současné krizové situaci přijmout taková opatření, která povedou minimalizaci rizika bezdomovectví pro dotčené osoby, a to například formou zajištění dočasného přiměřeného ubytování. Zároveň je nutné zdůraznit, že tato situace je přímým důsledkem vyhlášení opatření obecné povahy, zcela zjevně zaměřeného proti sociálně vyloučeným obyvatelům, a to na základě zákonného předpisu, jehož ústavní konformita je přinejmenším sporná. Právě přijetí opatření obecné povahy do značné míry znemožňuje

žalobcům řešit situaci vlastními silami hledáním jiného vhodného nájemního bydlení na území města.

Žalobci proto tvrdí, že nezákonného zásahu se v jejich případě dopustilo Statutární město Ústí nad Labem, a to svou nečinností ve vztahu k zajišťování bytových potřeb zranitelných skupin v přímém ohrožení bezdomovectvím; a zároveň se nezákonného zásahu dopustil i Magistrát Statutárního města Ústí nad Labem, a to vydáním opatření obecné povahy, které přímo vedlo k rozhodnutí zrušit činnost ubytovny, ve které žalobci žijí, a tedy i k ukončení jejich nájemního vztahu a k přímému ohrožení ztrátou domova, a zároveň ke znemožnění najetí jiného adekvátního bydlení na území města

Tyto zásahy lze podle žalobců kvalifikovat jako porušení jejich práva na bydlení podle čl. 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech ve spojení s čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, práva na svobodu pobytu podle čl. 14 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a práva na soukromý a rodinný život podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také jen „Úmluva“). Vzhledem k tomu, že žalobci jsou mladou romskou rodinou s dětmi, dochází rovněž k porušení práva dítěte na přiměřené zabezpečení podle čl. 27 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte, a ve svém důsledku, přímým ohrožením bezdomovectví, rovněž k porušení čl. 3 Úmluvy. Žalobci zároveň argumentují, že výše citované opatření obecné povahy má diskriminační charakter vůči Romům a osobám v situaci sociálního vyloučení a chudoby, a je tedy v rozporu s právem na rovné zacházení podle čl. 1 a čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také jen „Úmluva“)

Tyto zásahy jsou úzce spojeny s uplatňováním citovaného opatření obecné povahy, které je podle žalobců protiústavní, a soudu proto spolu s žalobou předkládají návrh na jeho zrušení podle § 101a an. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.).

Protože žalobcům hrozí vystěhování k 30. 6. 2018, a situace je velmi akutní, žádají zároveň soud o **vydání předběžného opatření** podle § 38 s. ř. s. Žádají soud, aby tímto předběžným opatřením uložil městu 1) pozastavit účinnost citovaného opatření obecné povahy do doby rozhodnutí o jeho možném zrušení a 2) přijmout okamžitá opatření k zajištění alespoň dočasného náhradního ubytování žalobců.